

SKUP „SUOČAVANJE S PROŠLOŠĆU – DOSTIGNUĆA I IZAZOVI“ ORGANIZUJU AKCIJA ZA LJUDSKA PRAVA I BOŠNJAČKO VIJEĆE

ZAŠTO JE VAŽNO SUOČITI SE SA PROŠLOŠĆU, SA ČINJENICAMA O RATOVIMA DEVEDESETIH I ZLOČINIMA KOJI SU TADA IZVRŠENI?

ODGOVOR JE ZAPRAVO VRLO JEDNOSTAVAN, JEDNOSTAVNIJI NEGO ŠTO STE MOŽDA OČEKIVALI.

ZATO ŠTO VEĆINA GRADJANA CRNE GORE SMATRA DA JE SUOČAVANJE S PROŠLOŠĆU NEOPHODNO ZA IZGRADNJU SIGURNE BUDUĆNOSTI.

REZULTATI ISTRAŽIVANJA JAVNOG MNJENJA KOJE JE ZA AKCIJU ZA LJUDSKA PRAVA SPROVELA AGENCIJA DAMAR, POKAZALO JE DA ZNATNA VEĆINA GRADJANA CRNE GORE IMA OSEĆAJ ZA PRAVDU ZA ŽRTVE RATNIH ZLOČINA I DA U TOM SMISLU IMAJU KONKRETNA OČEKIVANJA OD SVOJIH POLITIČKIH PREDSTAVNIKA I DRŽAVNIH ORGANA KOJA SU POTPUNO SAGLASNA I SA OČEKIVANJIMA EVROPSKE UNIJE I STANDARDIMA UJEDINJENIH NACIJA O PRAVIMA ZA ŽRTVE.

VEĆINA GRAĐANA SMATRA DA:

- Utvrđivanje činjenica o ratovima i ratnim zločinima iz 90-ih doprinosi uspostavljanju boljih odnosa u zemljama bivše SFRJ i trajnijem miru među njima (61,6%).
- Svi počinioi ratnih zlocina moraju biti procesuirani i privedeni pravdi (77,4%)
- Države regiona treba da sarađuju na procesuiranju ratnih zločina (70,4%)
- Oko dvije trećine ispitanika (68.7% zbir u potpunosti i donekle saglasan) slaže se da Crna Gora treba bez diskriminacije da obešteti sve civilne žrtve rata.
- Većina od 67% ispitanika smatra da je za bolju budućnost neophodno njegovati sjećanja i na događaje koje bi svi najradije zaboravili.
- Većina (54.7%) smatra da CG nije dovoljno uradila da njeguje sjećanja na žrtve ratnih zločina.
- Preko dvije trećine ispitanika (68%) se slaže (bilo potpuno ili donekle) sa tvrdnjom da mjesto svakog ratnog zločina treba biti obilježeno spomen pločom ili spomenikom žrtvama.
- Velika većina ispitanih, tačnije 72.3%, u većoj ili manjoj mjeri podržava ideju uvođenja dana sjećanja na žrtve ratnih zločina u Crnoj Gori.
- Dve trećine ispitanika je "potpuno saglasno" (35.2%) i "donekle saglasno" (30.4%) da u nastavu istorije treba uvrstiti lekcije o ratnim zločinima.

- Za većinu (56.8%) stav političke partije ili političara prema zločinima na teritoriji SFRJ i SRJ tokom 1990-ih utiče na njihovu odluku da li da podrže i glasaju za tu partiju ili političara (33.8% se potpuno slaže, a 23.0% se donekle slaže). Sa druge strane, 31% ispitanika ne dijeli ovaj stav (10.3% se donekle ne slaže, a 20.7% se uopšte ne slaže). Neodlučnih je 12.2%.

- Većina ispitanika (64.6%) smatra da osobe koje su vršile ratne zločine ili podržavaju one koji su vršili ratne zločine ne treba da budu na javnim funkcijama u državi.

POKAZALO SE I DA ZNANJA O RATNIM ZLOČINIMA, O ULOZI CRNE GORE U RATOVIMA DEVEDESETIH NEMA DOVOLJNO, DA JE ZAPRAVO ZA SUOČAVANJE SA PROŠLOŠĆU KLJUČ U OBRAZOVANJU KAKO ODRASLIH, TAKO I DECE.

AKO NE ŽELIMO DA SE ZLOČINI PONOVE, STVARAĆEMO OD MALENA BOLJE LJUDE, KOJI IH NEĆE PONOVI.

NOVIM LJUDIMA SMO DUŽNI DA POSTIGNEMO ŠTO JE DO NAS DA ZATVORIMO SRAMNO POGLAVLJE DEVEDESETIH, DA SE IZBORIMO ZA PRAVDU I DOSTOJNU PODRŠKU SVIM CIVILNIM ŽRTVAMA RATA I RATNIH ZLOČINA.

NA TOM POSLU SMO I DANAS, RAZGOVARAMO SA PREDSTAVNICIMA NADLEŽNIH DRŽAVNIH USTANOVA O TOME ŠTA JE POSTIGNUTO U POSLEDNJE VREME NA TEMU OSTVARIVANJA PRAVDE ZA ŽRTVE RATNIH ZLOČINA, ŠTA NAS JOŠ OČEKUJE I KADA BI SE TAJ POSAO MOGAO ZAVRŠITI.

.....